

1931 JÚLIUS—AUGUSZTUS

ERDÉSZETI LAPOK

LXX. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

7-8. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1931. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon: 237—22.)

Krónika

1.

A költségvetés a Felsőházban.

Szószerinti szövegünkben ide iktatjuk mindazokat a felzárolásokat, amelyek a költségvetés tárgyalása során a mi ügyünkkel foglalkoztak

József kir. herceg: Az Alföld és a kopárok beerdősítésére vonatkozó költség 310.000 pengőről 290.000 pengőre szállított le. Ez már ismételt eset. En ehhez nem tudok hozzászólni, mert a helyzetünk olyan nehéz, hogy minden irányban takarékoskodnunk kell. Van azonban egy kérés a miniszter úrhoz. Az az összeg, amit erre a célra fordítunk, nem kidobott pénz, hanem kiváló befektetés. *(Ügy van! Ügy van!)* Ezt a kérdést tehát ne méltóztassék elaludni engedni, hanem méltóztassék fenntartani és tovább is szorgosan munkálni azon, hogy Alföldünk újra erdős legyen, hogy a kopárokon erdők legyenek s eljőjön az az idő — bár mi azt már nem fogjuk megérni —, amikor a mi utódaink ebből nagy jövedelmi forráshoz fognak jutni. *(Élénk helyeslés.)*

Mayer János földművelésügyi miniszter: Nagyméltóságú Elnök Úr! Mélyen t. Felsőház! József főherceg ő királyi fensége elismeréssel adózik a kormánynak azért, hogy a takarékoság terén eredményeket ért el, amelyek a folyó évi költségvetéssel szemben az előttünk fekvő költségvetésben jutnak kifejezésre. Ez a takarékoság a kormányt felette nehéz helyzet elé állította, mert örködni kellett a felett, hogy a gazdasági élet

egy bizonyos színvonal alá ne süllyedjen; másrészt pedig a folyton fejlődő kulturális és gazdasági élet követelőleg lép fel bizonyos tekintetekben, úgyhogy igen nehéz kitérni a követelmények elől.

Ő kir. fensége nyomban rá is mutatott olyan gazdasági kérdésekre, amelyek elől igen nehéz kitérni, nevezetesen az Alföld fásításának kérdésére. Mindazok a szempontok, amelyekre ő fensége itt rámutatni kegyes volt, követelőleg lépnek előtérbe és nehézzé teszik a kormánynak azt, hogy ezek elől a szükségletek elől kitérjünk. Van azonban egy még nagyobb követelő erő, mégpedig a nyomasztó gazdasági helyzet, amely viszont parancsolólag írja elő, hogy a közterheket most már ne szaporítsuk, hanem egyelőre csökkentjük és találjuk meg annak a módját, hogy még ezek az elsődleges szükségletek is elhalasztassanak olyan időre, amikor a gazdasági és pénzügyi helyzet javulása következtében mód és alkalom kínálkozik majd ezek fedezésére.

Az Alföld fásításának kérdése olyan probléma, — nagyon helyesen mutatott rá ő fensége — melyet különös gondozásában kell részesítenie a kormánzatnak. Ha figyelembe vesszük azt, hogy fabehozatalunk meghaladta a búzakivitel értékét s ha figyelembe vesszük továbbá azt, hogy most már a vízszabályozási munkálatoknak többé-kevésbé befejezésük előtt állunk és az Alföld klimatikus viszonyainak és talajviszonyainak megvalósítása terén is követelőleg nyomul előtérbe ez a gazdasági szükséglet, akkor igen nehéz hosszabb időre kitérni ez elől a szükséglet elől.

En ezen a teren egy tizenöt éves programot készítettem, amelyet évi egy és félmillió pengő fedezettel tudtam volna végrehajtani. A múltévi felsőházi költségvetési vita során számadatokkal is megvilágítottam ezt a helyzetet és bátor voltam annakidején részletesen is ismertetni ezt a programot és mar akkor utaltam arra, hogy csak egy évben volt szerencsém megkapni ezt a fedezetet, mert a következő években a pénzügyi kormány mar nem volt abban a helyzetben, hogy ezt az elsőrangú szükségletet is fedezni tudta volna. A költségvetési fedezeten kívül azonban gondoskodtam arról, hogy a hasznos beruházási összegekből bizonyos fedezet mégis álljon rendelkezésemre, hogy a programot, ha nem is abban a tempóban, mint ahogyan azt tervezetemben felállítottam, mégis fokozatosan előbbre vigyük, tehát a költségvetésben felvett összegben felül hasznos beruházási összegekből is állt fedezet rendelkezésemre.

Én nagyon hálás vagyok ő királyi fenségének, hogy ezt a fontos gazdasági kérdést itt felvetni méltóztatott. Nézetem teljesen egyezik mindazokban, amiket ő fensége kifejtteni méltóztatott, és én ígérhetem a mélyen t. Felsőháznak, hogy mihelyt a gazdasági helyzet javul és a pénzügyminiszter úr — akivel mindannyian küzdünk, aki azonban kötelességszerűen az állam pénzügyi és gazdasági viszonyai szerint bocsátja és bocsáthatja csak rendelkezésünkre azokat a fedezeteket, amelyekkel ő is rendelkezik — bizonyos nagyobb összegeket fog rendelkezésemre bocsátani, törekedni fogok mindazokat a szempontokat, amelyeket ő fensége itt kegyesen felsorolni méltóztatott, a legnagyobb körültekintéssel szolgálni és ennek a programnak végrehajtásáról gondoskodni. *(Éljenzés és taps.)*

Beliczey Géza: Sajnálattal kell még azt is megállapítanom, hogy a földművelésügyi költségvetésben a csemeték és fák nevelésére fordított összeg 70.000 pengővel csökken a jövő évben. József főherceg ő királyi fensége tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel; én csak arra vagyok bátor felhívni a miniszter úr ő nagyméltóságának figyelmét, — mivel erre fel is kérétem a békésmegyei méhészegyesület által — hogy amidőn ilyen csemetéket méltóztatik kiosztani, ezek között a csemeték és fák között legyenek olyan növények is, amelyeknek virágaiból a méhek mézet gyűjthetnek.

Fekete Zoltán: Nagyméltóságú Elnök Úr! T. Felsőház! Elsősorban is a földművelésügyi tárca költségvetéséhez kívánok hozzászólni, és pedig annak II. címéhez, amely az állami erdészet budget-jét tárgyalja. Ebben a költségvetésben különösen két tétel ragadta meg figyeimemet. Az egyik a rendes kiadások közt szereplő csemetenevelési és erdősítési költség, amely az idei 290.000 pengőről 235.000 pengőre van redukálva, ami 19% visszaesésnek felel meg. A beruházások közt szerepel az Alföld- és kopárfásításra előirányzott 290.000 pengő, amely a tavalyi 310.000 pengővel szemben 7% apadást jelent.

A t. földművelésügyi miniszter úr szerdai válaszában, amelyet József királyi herceg ő fensege felszólalására adott, megemlékezett arról a tervezetről, amelyet az Alföldfásításról 1927-ben kidolgoztak. Az Alföld bizonyos részeinek befásítását az 1923:XIX t.-c írja elő. Eszerint a tervezet szerint összesen 270.000 katasztrális holdat kell az Alföldön befásítani, minthogy pedig a tervezet 15 évre szól, évente 18.000 katasztrális holdat. Azóta immár négy év telt el és ezalatt a négy év alatt összesen nem erdősítettek be annyit, amennyit egy év alatt kellett volna. Ez még magában véve nem volna olyan igen nagy hiba, hiszen minden kezdet nehéz. Az államnak először is Alföldfásító kirendeltségeket kellett szerveznie, ezek a kirendeltségek kiszálltak az Alföldre, bejárták azt, megállapították azokat a helyeket, amelyek a fásítás szempontjából figyelembe jöhetnek, elkészítették ezeknek a területeknek rajzait, térképeket, területeket számítottak, ami óriási munka volt. Ezenkívül összeírták a tanyákat, számbavették a tanyák körül azokat a vonalakat, s megállapították azoknak a hosszát, amelyek az Alföldfásítótörvény szerint fasorokat kellene létesíteni. Nem lehet tehát rossz néven venni azt, hogy nem fogtak mindjárt hozzá az erdősítéshez, mert ezek az előkészítő munkák évekgig elhúzódtak és még most sincsenek befejezve.

Én másban látom itt a hibát. Az Alföldfásító kirendeltség — a kiküldött fiatal erdőmérnökök, valamint az állami erdőhivatalok személyzete — utasítást kapott arra nézve, hogy az Alföldfásításnak propagandát csináljon a nép között. Ez nem kevésbé nehéz feladat volt. Ismerjük a magyar nép konzervatívizmusát és tudjuk azt, hogy az alföldi magyar nem nagyon szereti a fát, mert árnyékot csinál, az árnyék pedig árt a mezőgazdasági terményeknek; tehát az, hogy az alföldi néppel meg lehessen értetni, miért szükséges, miért hasznos az Alföldfásítás, szintén nagy időt igényel. Meg kellett vele értetni azt, hogyha kellő mennyiségű fa fog rendelkezésére állni, akkor nem lesz kénytelen télen a szalmáját, a trágyáját eltűzelní, hanem azt hasznosabban értékesítheti. A közegészségügyi szempont és a klímára gyakorolt befolyás már nehezebben volt vele megérthető, az azonban, amiről előbb szoltam, már a husukba vágott és tényleg ma ott tartunk, hogy az Alföld népe kezd érdeklődni a fásítás iránt, kezd magától is fásítani, úgy hogy az állami csemetekertek ma már nem képesek a csemeteigénylést kielégíteni, annyira túlekednek a csemetékért. Az állam annak idején megígérte nekik, hogy ingyen csemetéket fognak kapni alföldfásítási célokra. Tényleg kapnak is; aki azonban nincs mindjárt ott az első pillanatban, amikor a kiosztás kezdődik, az bizony lekésik és azzal küldik el, hogy „ám erdősítetek, de csemetét adni nem tudunk, mert nekünk sincs”.

Ily körülmények között nagyon elhibázott dolognak tartom azt, hogy a költségvetés ennyire fukarkodik a csemetenevelésre szánt költségekkel. Most, amikor már a nép előitélete meg van törve, amikor már a talaj élő van készítőre, most kellene ütni a vasat, amíg meleg és ontani a csemetét, hogy az Alföld fásítása most már előrehaladhasson. Így hamarosan pótolni lehetne azt a mulasztást, amely az első négy év alatt történt. Azt tartom, hogy ezen a helyen a takarékoság sokkal többet árt, mint

amennyit használ és a nép megint azt fogja mondani, hogy ime, ismét csalódtunk azokban a kabátosokban, akik minket itt fellováltak, nekünk fűt-fát ígértek és mikor rákerült a sor az ígerek teljesítésére, akkor ures kézzel bocsátanak el minket.

A csemetekertek tehát nagyobbítandók volnának. Kérem a földművelésügyi miniszter úr ő nagyméltóságát, hogy erre a célra a jövővi költségvetésben okvetlenül nagyobb összeget vegyen fel. Elvégre nem szűkséges az, hogy mindent ingyen adjanak. Hiszen a kiadások egyrészt meg is térülhet. Ezt látom a bevételi tételekből, ahol a csemeték termelési költségeinek megtérítéséből származó, illetve az ebből várt bevétel az idei 20.000 pengővel szemben 40.000 pengőben van előirányozva, tehát 100%-kal több, mint a múltévi. Ebből is látom, hogy a csemeték egyrészt, ha másképp nem, önköltségi áron bocsátják rendelkezésre. Eleinte mindenestre a legtöbb csemetét ingyen kellene adni, hogy az erdősítési kedv fokozódjék. Később azután lehetne mérsékelt árakat szabni. Annak idején nagyon jó mellékbevételei voltak az állami csemetekerteknek az ott nevelt gyümölcsfaoltványokból és vadoncokból. Ezt a bevételi forrást egy miniszteri rendelet megszüntette. Úgy tudom, hogy ezzel kompenzálni lehetne azokat a kiadásokat, amelyekkel az ingyen csemetekiosztás jár, ajánlom tehát ezt a földművelésügyi miniszter ur nagybecsű figyelmébe.

Tudjuk, hogy Magyarország legsúlyosabb külkereskedelmi tétele az a behozatali tétel, amelyet a faimport jelent. Ez 100 millió körül jár. 26%-kal több pénzt küldünk ki a külföldre fáért, mint amennyit az exportált búzáért kapunk, holott a búza a mi fő exportcikkünk! Ez az adat tehát eléggé élénken rávilágít arra a fonák helyzetre, amelyet a Trianon által teremtett állapot jelent számunkra. Azelőtt az ország területének 26%-át foglalta el erdő. Akkor nem volt fahiány, akkor nemcsak hogy teljesen hi tudtuk elégíteni itthon a hazai szükségletet, hanem még jelentékeny kivitelünk is volt. Erdeink 85%-át veszítettük el terület szerint, minőség szerint még sokkal többet. Ma az ország területének csak mintegy 12%-át borítja erdő. Nyilvánvaló tehát, hogyha ezen a bajon segíteni lenet, fontos közgazdasági érdek, hogy minden eszközt felhasználjunk és mindent elkövessük arra, hogy ez a helyzet megváltozzék. Ebben a tekintetben a lehetőség szerencsére megvan. Magyarországon a jelenlegi viszonyok közt az évenkénti és holdankénti átlagos fahozadék 0,8 és 1,0 köbméter között mozog, mondjuk: kerekben 1 köbméter tesz ki. Németországban az átlagos fahozadék 2,4 köbméter. Itt Magyarországon is nagyon szépen fel lehetne fokozni a fatermést, ha nem is háromszorosára, de kétszeresére egészen biztosan. Ez természetesen kitartó, céltudatos, évtizedekre terjedő munkát igényel; semmiesetre sem érhetjük azonban el azt olyan módon, hogy a fejlődés kerekét megkötjük és a kínálkozó lehetőségeket eldobjuk magunktól.

A fatermelés fokozására két eszköz áll rendelkezésünkre. Az egyik az erdőterület növelése. Ezt a célt szolgálná az Alföld fásítása. Elvégre 2 millió hold erdőhöz képest 270.000 kat. hold is igen jelentékeny terület. Mindazonáltal ennek a munkának legnagyobb része úgy volna végrehajtható, ha a mi meglévő érdeinket okszerűen kezelnök, rendszeres, észszerű gazdaságot folytatnánk bennük, megjavítanók az erdők általános állapotát és a vágásfordulókat nagy általánosságban felemelnök. Most van munka alatt, sőt úgy tudom, már készen is van az új erdőtörvénytervezet, ezzel a kérdéssel tehát a közeljövőben még bővebben lesz alkalmunk foglalkozni. Itt csak még másik dologra akartam rámutatni, az Alföldfásításra és arra szomorú kerülményre, hogy ezen a téren haladás helyett visszaesés tapasztalható, holott nincs nagy összegekről szó, hiszen abszolúte véve az a két-háromszázezer pengő igazán nem nyom nagyon sokat az államháztartás mérlegén. Az Országos Erdészeti Egyesület memoran-

dumaiban már többször adott tanácsot arra nézve, hogyan lehetne az Alföldfásításra nagyobb összegeket biztosítani. Itt csak rámutatok a faanyagok forgalmiadójára vonatkozó rendeletre, amely már teljesen készen van és amelynek kiadása esetén olyan bevételekhez jutna az állam, amelyeket részben vagy egészben az Alföldfásításra fordítva, a kívánt eredmény el volna érhető.

Azonkívül megemlékezem az importfaanyagok megvásárlásáról is. A tűzfára van némi vám kivétve, a szerfára, tehát az épületfára és a szerszámfára azonban nincs. Nyilván abból az elgondolásból indultak ki, hogy a szerszámfának legnagyobb részét külföldről kell behozni és ezért nem volna méltányos a hazai publikumot ezekkel a vámokkal megterhelni. Egy-kétszázalékos vámot azonban nagyon szépen megbírna a külföldről importált haszonfa is, a hazai erdőbirtokosoknak pedig ez határozott jótétemény volna, mert akkor a hazai fát jobban tudnák értékesíteni. Az Alföld fásítására ezt a kis áldozatot meg kellene hozni.

A vágásforduló emelése — mint mondtam — egyik hathatós eszköze volna a hozadékok növelésének. Ezzel szemben a közelmúltban sajnálatos tényről értesültem, t. i. arról, hogy az erdőkincstár saját erdeiben, a miskolci erdőigazgatóság kerületében, leszállította a vágásfordulót. Ez azt jelenti, hogy meglévő tőkét támad meg, meglévő felhalmozott tőkének egy-részét használja fel ad hoc célok kielégítésére, amelyek az erdészettel esetleg nem is függenek össze, csak azért, hogy az állami erdészet mérlege valamelyest javuljon. Ez feltétlenül elhibázott dolog. Ma, amikor a közeljövőben az államnak hatalmával akarjuk az erdőbirtokosokat bizonyos mértékig kényszeríteni, hogy a vágásforduló emelésével a többtermelés szolgálatába álljanak, maga a kincstár jár elől rossz példával, amikor a vágásfordulót leszállítja. Ez olyan dolog, mintha valakinek, akinek mondjuk 100.000 pengője volna a takarékpénztárban és annak kamataiból élne és ezt az összeget tartoznák az ő utódai számára megörízni, egyszerre csak leszállítaná a 100.000 pengőt 80.000-ra, 20.000 pengőt kivenne és azt elkölné másféle célokra, amelyek az utódokat kevésbé érdekelné, esetleg luxuscélokra.

Kérem a t. földművelésügyi miniszter urat, hogy a vágási forduló leszállítását csinálja vissza. Ez csak most kezdődött, elég idő van tehát ennek reparálására. Ne szolgáltasson maga az állam rossz példát a magánbirtokosoknak.

Meg kell itt emlékezmem még egy szomorú tételről, amely az átmeneti hitelek közt szerepel, ez az erdészeti kísérletügy, amelyre az eddigi 8000 pengővel szemben 5000 pengő van előirányozva. Ezen a tételen, ha nem lenne olyan szomorú, mosolyogni kellene. Hiszen az erdészeti kísérletügynek különösen a mai körülmények közt rendkívül tág a munkaköre. Rendkívül sok probléma vár megoldásra. Ha mi a többtermelést el akarjuk érni, akkor eljárásokat kell kidolgoznunk, ki kell tanulmányoznunk a mai Magyarország erdőtalajának egy-egy részét, hogy meg tudjuk mondani előre, hogy hová mit kell ültetni és mily sikert várhatunk az erdősítéstől. Különösen az Alföld fásítására nézve áll ez. Az alföldiek jól tudják azt, hogy mily változatos az Alföld talaja, hogy az az egyenlőnek, homogénnek látszó nagy síkság lépten-nyomon mily változatosságot mutat fel termőképesség dolgában. Hiába erdősítünk egy területet egészen egyforma csemetével, rövid idő múltán azt tapasztaljuk, hogy egyes helyeken szépen megy az erdősítés, egyebütt pedig teljesen üres foltok maradnak, másutt csak tengődnek a fiatal csemeték. Alapos vizsgálatra van szükség, hogy rendszer dolgoztassék ki az olyan jelek biztos felismerésére, amelyekből az alkalmazandó talajművelési mód és az alkalmazandó fafai megválasztásánál ki lehet indulni. Ide alapos, tudományos alapon nyugvó talajbiológiai kutatások szükségesek; megvizsgálandó a talajnak fizikai,

kémiai összetétele, mikroflórája és faunája stb. Ehhez azonban pénz kell, ezt 5000 pengővel meg sem lehet kezdeni.

Azután itt vannak a mi szikeseink. Tudjuk, hogy a szikések nagy-része teljesen hasznavehetetlen a gazdaság részére. Erre nézve is vannak elvértve kísérletek. Rájöttek arra, hogy ha sikerül a szikésen az erdőt megtelepíteni, annyira, hogy a csemeték már beárnyékolják a talajt, akkor nem kell a szikes kivirágzástól tartani. Addig van nehézség, amíg a talaj beárnyékolása nem sikerül. Ezt eddig csak nagy költséggel tudtuk elérni. Most oly rendszert kellene kidolgozni, amely elfogadható és gyakorlatban keresztülvihető módon tenné lehetővé ennek a feladatnak megoldását.

Meg kell emlékezmem a fatermelési táblák szerkesztéséről is. A fatermelési táblák oly tapasztalati adatokat foglalnak magukban, amelyek lehetővé teszik, hogy a fajaj, a termőhely és a kor funkciójaképpen lehessen belőlük a fatömeget, a növedéket és a többit megállapítani. Ezek nélkül rendszeres erdőgazdaságban alig lehet megmozdulni. Erre alapítja számítását az erdőrendező, ezen az alapon számítják ki a hozadékot, végzi az erdőértékszámítási és nyereségszámítási műveletek egyrészét az erdőgazda, úgyhogy ezért nagyon kívánatos volna, ha megfelelő fatermelési tábláink volnának. Magyarországra nézve csak a múlt század közepéből származó, a régi Osztrák-magyar monarchia egész területére készült ily táblázatok vannak, amelyek teljesen elavultak és a mai gazdálkodási módszereknek nem felelnek meg. Míg Németországban se szeri, se száma a kitűnő fatermelési tábláknak, itt Magyarországon nincs semmink. Ez óriási hiba, amelyen szintén segíteni kellene és a minisztérium el is rendelte körülbelül tíz évvel ezelőtt a táblázatoknak a hazai vizsgálatok alapján való felállítását, de eddig egy fillért sem adott rá.

Igy vagyunk a publikációkkal is. Hiába kísérletezünk, — mert hiszen kísérletek folynak magánúton, magánosok segítségével — ha nincs módunkban azok kellő publikálása. Tehát az irodalmi rész is megoldandó volna. Ezt is csak bizonyos támogatással lehet elérni. Azelőtt az Országos Erdei Alap tetemes összegeket fordított évről-évre az ilyen irodalmi és kísérleti munkálatok segítézésére. Az Országos Erdei Alapot az 1879. évi XXXI. t.-c. kreálta és később az 1923:XX. t.-c., amely egyenesen az Országos Erdei Alapról szól, szintén gondoskodott az alap bevételeiről. E bevételeknek egyrészét a kihágásokból befolyó büntetési pénzek bizonyos hányada képviselte, amely ezelőtt az összes ilyen büntetési pénzeknek körülbelül 16—17%-a volt, ami az utolsó békepentádban átlagosan 180.000 aranykoronát tett ki. Ebből lehetett valamit csinálni és lehetne ma is, az 1925-i költségvetés azonban ezt az összeget egyszerűen, mondjuk, konfiskálta úgy, hogy ezek a bevételek befolytak az állami bevételek feneketlen zsákjába. anélkül, hogy attól az évtől kezdve az Országos Erdei Alap csak egy fillért is látott volna belőlük. Így tehát az Országos Erdei Alap legfőbb jövedelmi forrásától van megfosztva és kísérletezésekre nem igen áldozhat semmit. Éppen azért ez az 5000 pengő még kevésbé indokolt, mint indokolt volna akkor, ha az erdei alapnak erre a támogatására számítani lehetne. Kérem a t. földművelésügyi miniszter urat, gondoskodik arról, hogy legalább 50—100.000 pengő álljon a célok rendelkezésére, amit el lehetne érni akképpen, hogy az 1923:XX. t.-cikknek intézkedéseit a jövőre nézve ismét érvénybe léptétnék.

Most folynak külföldön mindenütt a racionalizálási kísérletek is, különösen az erdőhasználat terén. Nálunk is folynak ilyenek megint csak magántámogatással. Németországban ezekkel a racionalizálási kísérletekkel 30—40%-os megtakarításokat tudtak az erdőhasználat terén, illetve annak egyes részeiben elérni. Mindenesetre fontos közgazdasági érdek

volna reánknezve, hogy ilyen kísérleteket mi is folytassunk és a mi viszonyainkhoz alkalmazva azokat, a leghelyesebb eljárásokat állapítsuk meg.

Ki kell még térnem a személyzeti kiadásokra is, amelyek szintén apadást mutatnak. Mint méltóztatnak tudni, a pénzügyminiszter úr ő nagyméltósága egy tervet dolgozott ki, amely szerint az állami alkalmazottak létszáma hat év alatt 10 százalékkal kell hogy apasztassék. A földművelésügyi tárca tisztviselőinek, illetőleg alkalmazottainak létszámában ez az apasztás, ha az erdőtisztai létszámtól eltekintünk, 6 százalékra rúg. Az erdőtisztai létszámnál ezzel szemben 21 százalékot tesz ki, nyilvánvaló tehát, hogy az erdőtisztai létszám apasztása sokkalta, kétszeresen felülhaladja azt a mértéket, amelyet átlagosnak vett a pénzügyminiszter úr; felülhaladja akkor, amikor ilyen nagymértékű létszámcsökkentésre ennél a státusnál igazán nincs meg az alapos ok, sőt amikor ellenkezőleg áll a dolog, mert hiszen az erdőtisztek a mai státus mellett is alig tudják hivatásukat kellőképpen teljesíteni.

Az erdőtörvény az összes erdőt állami felügyelet alá helyezi; az erdőknek körülbelül fele az erdőtörvény 17. §-ának hatálya alatt áll, amely előírja az üzemterv szerinti kezelést. Az állam ellenőrző szerveinek tehát minden évben kötelességük az összes, ellenőrzésükre bízott birtokokat beutazni, kötelességük meggyőződni arról, hogy a törvény kellőképpen végre van-e hajtva, illetőleg az üzemtervvel szemben nem követtek-e el áthágásokat. Ez nagy munka, ezt eddig is alig győzte a személyzet. Hogyan fogja ezután győzni kisebb személyzet, még hozzá kisebb útköltségekkel? Mert az útköltségeket is 300 ezer pengőről 180 ezer pengőre redukálták, tehát 40 százalékkal apasztották!

Az 1898:XIX. t.-c állami kezelésbe jutalta a községi és némely más erdőt. Itt az összes teendőket az állami közegek látják el, kivéve a pénz-és anyagkezelést; helyenként azt is, ahol erre külön szerződés áll fenn. Mármost, ha az erdőtiszteknek megtiltják, hogy ők a helyszínére, kiszálljanak, — mert hiszen az utazási költségeknek ilyen mértékű redukálása ezt jelenti, sőt egyenesen tiltó rendeletek is jelennek meg — hogyan teljesíthetik ezek kötelességüket? Kérdezem: hogyan lehet erdőgazdaságot a zöld asztal mellől vezetni? Hiszen a legnagyobb abszurdumok sülnek így ki! Hogyan jelölje ki a vágásokat, hogyan ellenőrizze az erdősítések, hogyan vezesse az erdőápolási munkákat az erdőtiszt, ha nem szabad az erdőbe kimennie? Ilyen módon az állami erdőhivatalok valóban csak pius masculus-okká válnak.

Ez szügyenteljes foltja ennek a költségvetésnek, s a jövőben nem volna szabad ennek így maradnia, mert hiszen ez kellemetlen jogi következményekkel is járhat. Tudnunk kell ugyanis, hogy a községek az erdőtisztek fizetéséhez hozzájárulnak, bizonyos évjáradékot fizetnek, ők tehát joggal követelhetik meg azt, hogy az állam szakszerűen kezeltesse az ő erdejüket, hogy az az erdőtiszt kiszálljon a helyszínére, tanácsokkal szolgáljon és vezesse, irányítsa a munkálatokat. Bizonyosfokú jogtalanság is van tehát tulajdonképpen abban, ha őket egészen elzárják a kiszállások lehetőségétől.

Hogy tényleg hátrányokkal jár és már eddig is érezhető ennek a főnök állapotnak kihatása, az megállapítható a statisztikából, amely szerint az erdősítési hátralékok az országban évről-évre növekszenek; két év alatt 36%-kal növekedett ez a hátralék. Hasonlóképpen növekszenek a kopár területek is, ahelyett hogy fogynának, növekszenek, mert az erdőtisztai személyzet nem tudja kezében tartani a kopárok erdősítését.

Ha már személyzeti dolgokról és személyi ügyekről beszéltem, fel kell hívnom a pénzügyminiszter úr ő nagyméltóságának figyelmét egy

bizonyos nyugdíjas tisztviselőcsoport sérelmére is. A nyugdíjasok rendkívül sokféle kategóriába vannak beosztva s már ezen a téren is nagyon jó volna bizonyos egységet teremteni. Van azonban egy olyan kategória, amely az összes többinél rosszabbul járt; szerencsére nem sokan vannak benne. Tudjuk, hogy az 1925. évi 7000. sz. miniszteri rendelet az állami tisztviselőket A.- és B.-csoportba sorozta. Körülbelül novemberben jelent meg ez a rendelet és hatálya július elsejéig visszamenőleg állapított meg. De mintha megbánták volna ennek a visszamenő hatálynak a rendeletbe való bevételeét, utólag még egy pontot fűztek a rendelethez, a 101. pontot, amely azt a rendelkezést tartalmazza, hogy (olvassa): „azoknak a tisztviselőknek nyugdíját, akik 1925. évi július hó 1-je után, de ugyan-ezen év november 1-je előtt nyugdíjaztattak, a B. fizetési csoportnak megfelelő összegben kell megállapítani, még akkor is, ha a rangsorozati beosztás szerint ezek a tisztviselők a A. fizetési csoportba lettek volna besorozhatók”. Ime, tehát ezzel a nyugdíjasoknak egy bizonyos részét erősen, igen érezhetően sújtották, mert körülbelül egy fizetési osztállyal alacsonyabb nyugdíjat kaptak, mint kaptak volna különben.

De tetézi ezeket a bajokat az 1927. évi 6670. sz. miniszterelnökségi rendelet, amely azt mondja, hogy (olvassa): „az 1925. évi július hó elseje előtt nyugdíjazott állami tisztviselők ellátási díját a 65 éves, életkor betöltése után az 1925. évi 7000. M. E. számú rendeletben említett A. fizetési csoportnak megfelelő összegben kell megállapítani.” Ez tehát egyébként nagyon helyes intézkedés volt, de ismét azt az előbbi csoportot sújtotta, mert hiszen ők, akik véletlenül július elseje és november elseje közt mentek nyugdíjba, ebben a kedvezményben már nem részesülhettek. Végre azután megjelent az 1927. évi 9000. sz. miniszterelnöki rendelet, amely annak a bizonyos 10 százalékos fizetés- és nyugdíjemelésnek megállapításáról szólott. Ebből is kizárattak azok a tisztviselők, akik 1925. július elseje és november elseje között mentek nyugdíjba. Ha tehát valaki véletlenül az ő privát szerencsétlenségéből kifolyólag éppen e négy hónap valamelyikében ment nyugdíjba, akkor az összes kedvezményektől elesett.

Ez nem méltányos állapot, ez nem igazságos dolog, ezen segíteni kellene és lehetne is, mert mint előbb említettem, ilyen tisztviselő tulajdonképpen nagyon kevés van. Számokkal nem szolgálhatok, csak ezt az egyet tudom, hogy a földművelésügyi tárcá ügyköréhez tartozó nyugdíjas tisztviselők száma 1200-on felül van és ezek között mindössze hatan vannak ilyenek. Az igazságügyi tárcánál ilyenek nem lehetnek, mert hiszen a bíróságnál és az ügyészségnél nem volt B-lista; úgyszintén a honvédelmi tárcá sincs érdekelve ebben, mert a katonaságnál sem volt B-lista. A többi tárcáknál valószínűleg ugyanilyen kis arányban vannak, tehát csak néhány tisztviselőről van szó. Ezeket segíteni kellene, mert nem viselheti az állam a felelősséget azért, hogy a nyugdíjasok egy kis csoportja azt mondhatta, hogy velük szemben méltatlanul és igazságtalanul jártak el. Ezeknek a tisztviselőknek a kérését, akik hozzám fordultak, én teljesen magamévá teszem, annyival is inkább, mert hiszen ezek a tisztviselők mind kitüntetéssel mentek nyugdíjba. Van köztük egy földművelésügyi minisztériumi helyettes államtitkári címmel kitüntetett tisztviselő, aki kormányzói elismerésben részesült, két miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel, egy gazdasági főtanácsosi és miniszteri tanácsosi címmel kitüntetett, egy gazdasági főtanácsosi és egy főerdőtanácsosi címmel és jelleggel kitüntetett tisztviselő, ezek tehát kivétel nélkül mind kitüntetett, a 35. évüket derekasan végigszolgált tisztviselők. E mögött a 101. pont mögött tehát nem lehet valami büntető szankció elrejtve. Ez egy ötlet volt akkor, nem lehet most már megállapítani, hogy mi volt az oka, hanem ezt reparálni kérem.

Kérésemet a következőképpen formulázom meg. Az A. és B. fizetés-csoport közötti fizetéskülönbözet fedezetéről az 1931—32. évi állami költségvetésben az „Egyéb pótlékok” között gondoskodás történt a még szolgálatban levő állami stb. tisztviselőkre nevezve az 1931. évi július hó elsejétől kezdve, — tudniillik a B-lista el van törölve. Ez az elbánás egyidejűleg kiterjesztendő volna azokra a nyugdíjazott állami stb. tisztviselőkre is, akik az 1925. évi július hó 1-től november 1-éig terjedő időszak alatt nyugdíjaztattak és rangsorozati beosztás szerint az „A” fizetési csoportba lettek volna besorozandók.

Végül, mélyen t. Felsőház, meg kell itt még említenem a soproni magyar királyi bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola ügyét is. (*Halljuk! Halljuk!*) Ez a főiskola, mint méltóztatik tudni, — hiszen a parlament előtt is többször volt már erről szó — Magyarországnak legrégebb műszaki jellegű főiskolája. Sőt egész Európában és az egész világon alig akad egy vagy maximum két főiskola, amely ebben a tekintetben felvehetné a versenyt a régi selmeci főiskolával, amely már 1763-ban főiskolai jelleggel birt. Ez a főiskola a külföldi hasonló célú és irányú főiskolákkal szemben határozott inferioritásban van abban a tekintetben, hogy nincs felruházva még a doktorráavatás és a magántanári habilitáció jogával.

Ezelőtt nyolc évvel a minisztérium elrendelte a főiskola új szervezeti és ügyviteli szabályzatának felterjesztését. Ez meg is történt, de nyolc év óta erre választ nem kaptunk. Annak idején, minthogy itt elvi kérdésről volt szó, a pénzügyminiszter út áttette ezt a szabályzatot a kultuszminiszter úrhoz megnyilatkozás végett. A kultuszminiszter úr pedig kiadta a műegyetemnek, amelyet a legautentikusabbnak tartott arra, hogy ebben a dologban nyilatkozzék. A műegyetem, mely ami főiskolánkat, melyet itt képviselni van szerencsém, mindig egyenlőrangú intézménynek tartotta, egyhangúan magáévá tette a főiskola ügyét és egyhangú partolással terjesztette fel a szabályzatot a kultuszminiszter úrhoz. A kultuszminiszter úr akkor szintén meleghangú pártfogással, sajátkezü aláírásával küldte azt vissza a pénzügyminisztériumba. És mégsem történt semmi.

Amint hallom, később a kultuszminiszter úr megváltoztatta felfogását és most azon az állásponton van, hogy, bár ezt a kérést jogosnak véli, kultúrpolitikai szempontból nem tartja azt keresztülvihetőnek, mert csak olyan főiskolának lehet joga doktorokat és magántanárokat avatni, amelyek a kultuszminisztérium fennhatósága alá tartoznak. Ezzel szemben akárhány külföldi példára lehet hivatkozni, olyan bányászati főiskolákra, amelyek a pénzügyminisztérium alá tartoznak, olyan erdészeti főiskolákra, amelyek a földművelésügyi minisztérium alá tartoznak, amelyek fel vannak mégis hatalmazva a doktorrá avatásra; avatnak bányászati tudományok doktorává, avatnak erdészeti tudományok doktorává és a többi doktorokra ebből abszolút semmiféle hátrány nem származik, ez rájuk nézve abszolút nem lehet lekicsinyítő, hiszen ezek a tudományok is magas fokon állanak manapság. Ha a kényes külföldi megteszi ezt, akkor megteheti a szegény Magyarország is.

De igen nagy hiba az, hogy az utódállamokban is megszerezhetik ök a doktori oklevelet úgy a bányászati, mint az erdészeti szakon, csak éppen nálunk nem. Ők tehát joggal hivatkozhatnak inferioritásunkra. Amikor mi lépten-nyomon hangoztatjuk, hogy a mi kultúrfőenyűnket a külfölddel szemben s különösen az utódállamokkal szemben meg kell őriznünk és fenn kell tartanunk, akkor nem érthető az a felfogás, hogy nálunk a bányamérnöki, kohómérnöki és erdőmérnöki szakoktatás legfőbb szerveinek ezek az egyetemi jellegű attribútumok nem volnának megadhatók. Ha a főiskola nem is kapja meg az egyetem címét, de a doktorráavatás és magán-

tanári habilitáció jog neki megadandó volna, ennek haszna a tudományos munka fejlesztése, az ambíció serkentése, a tanári szukreszcencia nevelése szempontjából elvitathatatlan. Én tehát mély tisztelettel kérem a pénzügyminiszter és a földművelésügyi miniszter urakat, hogy méltóztassanak a kultuszminiszter úrral egyetértőleg valamelyes platformot találni, amelyen ezt a régóta vajudó kérdést végre egyszer közmegelegedésre megoldhatnák.

Mayer János földművelésügyi miniszter: Mélyen t. Felsőházi! Fekete Zoltán felsőházi tag úr kifogásolja az erdősítési és fásítási költségvetés csökkentését. Idevonatkozólag már voltam bátor József főherceg ő királyi Fenségének beszédére válaszat megadni. Kifogás tárgyává tette, hogy a miskolci erdőgazgatásnál a vágásfordulót 100 évről 80 évre szállítottuk le és azt állítja, hogy ha az állami erdőkben történik ilyen intézkedés, akkor hogyan várhatjuk azt, hogy a fennálló rendeleteknek és törvényes feltételeknek a magánerdőbirtokosok megfeleljenek? Nagyon tévesen van informálva a t. felsőházi tag úr, mert a vágásfordulónak 120 évről 100 évre való leszállítása volt szóban, de ez sem történt meg, tehát semmiféle változás nem történt a vágásfordulón. Az az állítás tehát, amelyet a felsőházi tag úr itt megkockáztatott, hogy az a rendkívüli fahasználat azért volt szükséges, hogy a tárca valamilyen luxuskiadásokat fedezzen ebből, szintén nem áll, mert semmiféle luxuskiadás rendkívüli fahasználatból kifolyólag nem eszközöltetett.

Örömmel látjuk, hogy a főiskola képviselője ezúttal részletesen tér ki a magyar erdőgazdaság sokirányú panaszainak jelentékeny részére

Bár nem osztjuk a felhozottakat minden tekintetben, így különösen a magas vágásfordulók tekintetében nem.

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy ennek a kérdésnek az elbírálásánál az erdészt nálunk háttérbe szorítja a magyar erdész.

Nincs az a szaktudósunk, aki a magasabb vágásfordulóra való áttérést a hozadékterület és így közvetve a hozadék csökkentése nélkül meg tudná oldani, mert hiszen a gyérítési és egyéb ellenérték gyanánt számításba venni szokott faanyagokat az alacsonyabb vágásforduló mellett éppen úgy igénybe lehet és igénybe kell venni, mint a vágásforduló felemelése esetén.

Bármennyire előnyösnek tartjuk is a magas vágásfordulójú szálerdőt, mégis ebből a szempontból az általános erdőgazdasági ideált másodsorba vagyunk kénytelenek szorítani a magyar szükséggel szemben.

Akik közvetlenül ismerjük az ország fogyasztását, igen jól tudjuk, hogy azok a különleges vagy nagyméretű választékok, amelyeknek használata a fémekkel és egyéb anya-

gokkal szemben napról-napra jobban háttérbe szorul, a magyar fogyasztásnak mennyiségileg és értékbelileg is aránytalanul kis százalékát teszik ki s a tömegtermékek azok, amelyek rettetes teher gyanánt nehezednek a külföldi beszerzés révén egész közgazdaságunkra.

Be kell látnunk, hogy ez a megnyomorított csonka ország nem áldozhat évről-évre százmilliókat a vérrel áztatott magyar föld és a veritékes magyar munka gyümölcséből azért, hogy az erdőgazdaság ebből a szempontból is közelebb jusson a külföldön sem gyakori eszményi erdőgazdaságok állapotához.

És bennünket az önvédelem irányít akkor is, amikor a közel szomszédok termelését a magunk termelésének fokozása révén csökkenteni kívánjuk elsősorban a legjelentősebb tömegtermékben: tűzifában.

Mert meg fognak szűnni vagy legalább is erősen redukálódni a nagykiterjedésű tarvágások a Tisza, a Maros, a Körösök forrásvidékén abban az esetben, ha az itt termelt tűzifatömegek nem találnak nálunk biztos piacra.

Pedig ezeknek a lepusztított területeknek hordaléka az, ami az említett folyók medrének állandó feltöltésével és az árvízveszedelem állandósításával még egyéb gazdasági ágainkat is elpusztulással fenyegeti, azonkívül, hogy kereskedelmi forgalmunknak igen jelentékeny részét a külföldre vonzza.

Ezért — bár teljesen megértjük, hogy az erdőrendezés tudós tanára az eszményi célt tartja szem előtt — a magunk részéről fenntartjuk azt a törekvésünket, hogy még a vágásfordulók bizonyos mértékű leszorítása árán is fedezni iparkodjunk az alárendeltebb tömegtermékekben mutatkozó szükségleteinket s csak akkor térjünk át a tartalékoló politikára, amikor a jobbkarba hozott erdők megszorodott növedéke és az újonnan létesített erdők hozadékai ezt a külföldi behozatal fokozása nélkül is lehetővé teszik.

Nagyon sajnáljuk, hogy a miniszter úr válaszában egyáltalán nem tért ki az erdőgazdaságnak igen sok súlyos panaszára, így a létszámapasztásra, a kísérletügyekre, a főiskolára, az utazási költségek indokolatlan csökkentésére stb.

Reméljük, hogy ez a hiányosság csak a tárgyalás céljaira

rendelkezésre állott idő rövidségének következménye, nem pedig annak, mintha a miniszter úr ezeknek a kérdéseknek nem tulajdonítana kellő fontosságot.

2.

Programbeszéd.

Az egyik kormánytámogató lapból idézzük a következőket a földművelésügyi miniszter úr programbeszédéből:

„A miniszter jövő tervei. Ezután a jövő terveire tért a miniszter. Jövőben elsősorban az erdősítés és a fásítás problémáival kíván foglalkozni. A csonka országnak kétmillió hold erdeje van, ez azonban az állam hatmilliós faszükségletét nem tudja fedezni. Az utolsó három évben 500 milliót fizettünk ki a külföldnek fáért, ezzel szemben búzáért csak 386 milliót kaptunk. Ezen a téren messzemenő programot dolgozott ki, bár ez csak a jövő nemzedék javára szolgálhat.“

Hálás köszönettel nyugtázzuk az ígéretet, amellyel a miniszter úr jövő programjának élére az erdősítés és fásítás kérdését állította, azt a kérdést, amelynek dülőre juttatásáért annyi idő óta harcolunk.

Szükségesnek tartjuk az ígéretet itt szószerint megismételni, mint bizonyítékát annak, hogy panaszaink ma már *minden* illetékes fórumhoz eljutottak és álláspontunkat mindenütt elfogadják

És ezt az ígéretet nyilván fogjuk tartani.

Hivatkozni is fogunk rá.

És pedig elsősorban akkor, amikor a foganatosításra kerül a sor, tehát nemcsak a jövőévi költségvetés tárgyalása alkalmával, de már azt megelőzőleg is.

Mert erre a célra kell pénznek lenni és van pénz.

Csak az kell, hogy az ígéret a választás után akarattá váljék.

Hiszen az általunk javasolt fedezetet, a favámot, a kormány már részben bevezette.

Az e címen eddig befolyt jövedelmet hatszázezer pengőt meghaladó összegre becsüljük, ami az év végéig meg fogja haladni a hatmilliót.

Mi arra kérjük itt a miniszter urat, követelje ezt az összeget a legtermészetesebb céljára: a magyar erdőgazdaság talpraállítására.

Mert ez a kérdés már megoldott kérdés, csak egy hiányzik hozzá: a pénz.

3.

Tüzifatermelésünk jövője.

Az a rettenetes katasztrófa, ami a búzaárak gyors visszaesésével a mezőgazdaságot érte, intő példaként szolgálhat arra, hogy a gyors tempójú árleszállítás bármely gazdasági ágat a legnagyobb veszedelembé sodorhatja.

Ez a veszedelem sohasem mutatkozott fenyegetőbbben a csonka ország erdőgazdaságának legfőbb jövedelmi forrását alkotó tűzifa termelésénél, mint éppen ma.

A három év előtti kemény tél, amely behozatalunkat két éven át kb. 160.000 vagon tűzifára fokozta, a régebbi készleteket fölemésztette s a megnyilvánuló nagy kereslet, az elhelyezés könnyűsége a termelések bizonyos mértékű fokozásához vezetett.

Két egymásután következő enyhe tél és az általános pénztelenség rövidesen megmutatták, hogy a fák e téren sem nőhetnek az évig.

Bár behozatalunk az elmúlt évben 25%-kal esett a maximális behozatal alá, mégis a magyar termelés vasúti szállításra szánt készleteinek több mint fele december végén értékesítetlenül hevert az erdőn és a rakodókon.

A magyar termelés szorongatott helyzetén az időközben kiütött cseh vámháború, valamint a tarifakedvezmény és vám sokat könnyítettek.

Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy a kérdés ezzel nyugvópontra jutott volna.

Ne feledjük el, hogy határaink közelében több mint kétszerese áll kitermelve annak a tűzifamennyiségnek, amit országunk normális viszonyok mellett a magyar termelésen felül felvenni és fogyasztani képes.

Foglalkoznunk kell tehát a kérdéssel annál is inkább.

mert, amit mindnyájan nagyon jól tudunk, az ideszánt tűzifa-készletek jelentős része az annyit propagált import bükkfa.

A bükk pedig romlandó és a két éven túlterjedő tárolást nem igen bírja.

Kétségtelen következmény lesz az áruk erős visszaesése és az erős kínálat, amit már eddig is látunk.

Ebből a szempontból pedig maga a tarifális és vámvédelem a magyar termelés védelmére nem elegendő.

Mihelyest a normális szükségletnek megfelelő külföldi tűzifamennyiség értékesítve esz, következik a mértéktelen árukínálat, bármilyen áron, mert hiszen a külföldi termelő célja egy lesz: menteni, amit lehet.

Ez pedig halálos dőfést jelent nemcsak a termelőre, aki a kerükltségén alul maradó eladási árakkal lesz kénytelen versenyezni, de a kereskedőre is.

Mert a drágábban vásárolt készleteket, illetőleg azok értékesítési lehetőségét rettenetes sullyal fogja nyomni a napról-napra olcsóbb árakon felszínre jövő kínálat.

A piac védelmére van feltétlenül szükségünk.

Korlátozni kell mennyiségileg a külföldi tűzifabehozattal és pedig arra a mértékre, amekkorára szükségleteink ellátása céljából a belföldi termelésen kívül feltétlenül szükségünk van.

Meg kell védenünk bármilyen kényszereszközzel is a magyar tűzifát attól az egészségtelen versenytől, amely a gabona-termelés sorsára juttathatná.

A legegyszerűbb önvédelem diktálja ezt.

Napról-napra vetődnek föl a külföldi államokkal folytatott tárgyalások során is a különböző eszmék (monopólium, garanciális szerződés, kiviteli központ stb.), igazolva azt, mennyire érzi mindegyik kormányzat annak a szükségét, hogy a belföldi termelést még a legerősebb kényszereszközökkel is jövedelmezővé tegye.

Mert azzal tisztában kell lennünk, hogy a mások részére termelő munkának elengedhetetlen alapfeltétele a jövedelmezőség.

Az olyan termelési ág pedig, amelyik jövedelmet nem nyújt, elsorvad

Fölöslegesnek tartjuk itt részletezni, mit jelentene a jelen

és a jövődő szempontjából amúgyis sínylődő erdőgazdaságunk, faiparunk és fakereskedelmünk teljes elsorvadása.

A teljes gazdasági pusztulás első indító jelenségét látnánk benne, mert hiszen — amint azt már sokszor kimutattuk — teljesen kiszolgáltatna bennünket a külföldnek.

Ennél a kérdésnél égetően fontosabb és sürgősebb kérdése a magyar erdőgazdaságnak nincs.

Tárgyalások folynak minden irányban, a legilletékesebb tényezők foglalkoznak a kérdéssel s mi bizton reméljük, hogy mihelyest a választások hullámai elsímulnak, sikerül a kérdést megfelelően megoldani.

Mert ha a megoldás az ősz elejéig be nem következik, az erdőgazdaságok és termővállalatok legtöbbje felett meghúzzhatjuk a lélekharangot.

4.

A vadászat ügye.

A Magyar Vadász Ujság június 10-iki és július 1-i számaiban „Megkongatjuk a vészharangot“ és „A vészharang és az Erdészek“ cím alatt két cikk tárgyalja Prónay földművelésügyi államtitkár úrnak azt az állítólagos intézkedését, amellyel a vadászati ügyek intézését az erdészeti főosztályhoz tette volna át.

Az elsőben „Kő“ név alatt rejtőzködő szerző kongatja a vészharangot, a másokban „Zöldkabátos“ név alatt rejtőző cikkíró — valószínűleg egyik kollégánk — védekezik igen szerény és mérsékelt hangon a „Kő“ cikkében elhangzott lehetetlen állítások ellen. Ezt a cikket azonban az említett ujság szerkesztője kíséri olyan megjegyzésekkel, amiket egyáltalán nem hagyhatunk szó nélkül.

„Kő“ cikkéből szószerint idézünk két bekezdést: „Ott, ahol az erdőmérnök hivatásának élhetett, ott a vadállományban kerékkötőjét látta erdőgazdasági sikeres működésének.

Most elképzelték, hogy a minisztériumban, ahol a vadászat ügyét vérbeli erdészek intézték, mennyire szívükön viselhetnék a vadászat érdekeit is?“

Engedje meg nekünk „Kő“ úr azt, hogy mi, erdőmérnö-

kök, akik közül akárhányan már ugyanannyi időn át éltünk hivatásunknak, amennyi időn át „Kő“ úr vadászott, magunk mondjuk meg azt, mit látunk mi a vadállományban, mert ezt talán mégis mi tudjuk jobban!

Elsősorban a nagyvadállományról beszélünk, mert hiszen ez az, ami a vadászat kultiválásánál a legkülönlegesebb, de egyúttal legjelentősebb szerepet viszi s amely az erdőgazdaságtól elválaszthatatlan.

A vadállomány igenis tartozéka az erdőnek és nem megfordítva.

A magyar nagyvadállomány tenyésztésének és védelmének multja a magyar erdészeti személyzettől elválaszthatatlan.

Az észak-keletmagyarországi leghíresebb szarvasvadászterületek még a 90-es évek elején is túlnyomó részben az ottani kincstári erdőtisztikar bérletében álltak.

Az ő kezelésük alatt fejlődött és szaporodott el az a vadállomány, amelynek trofeáival a későbbi nem erdész, de azéri vérbeli vadász-bérlők igen sok díjat vittek el Nagymagyarországnak a mostaniaknál sokkal kiadósabb agancskiállításain.

Nemcsak Csonkamagyarország, de Nagymagyarország területén is a vadeldorádók legalább 90%-án az erdőtisztai és altisztikar kezemunkája és számtalan vértanút kívánt önfeláldozása nevelte és szaporította azt a vadállományt, amelyben a „nem erdész-vadászok“ nemes sportszenvédélye bőséges kielégítést talál és talált.

A régi kincstári területek legelismertebb vadászbérlőinél (József főherceg Öfensége, gróf Nádasdy, gróf Teleki Samu id. gróf Eszterházy László stb.) az általuk bérelt kincstári vadászterületeken fölmerülő vadászati teendőket is az államerdészeti tisztai és altisztikar látta el, s méltóztassék az illetőket megkérdezni, hogy milyen eredménnyel.

Ebből a szempontból Magyarország első vadászainak mi azokat a birtokosokat tartjuk, akik saját területükön nevelik és vadásszák a vadat. Ezeknél pedig a vadászat intézése, mondhatjuk kivétel nélkül, az erdőtisztikar kezében van.

Utal „Kő“ arra is, hogy boldogemlékü Darányi miniszter a vadászatot külön ügyosztályként szervezte a földművelésügyi minisztériumban.

Ne felejtse el azonban a cikkíró, hogy a „földmivvelésügyi minisztérium Baross Gáborja“, amint ő a legnagyobb magyar földmivvelésügyi minisztert nevezi, az elkülönített vadászati és fürdőügyi osztály élére boldogult Csik Imrét állította, aki pedig eddig az időpontig már több mint 30 évet töltött erdészeti gyakorlati szolgálatban és természetesen okleveles erdőmérnök is volt.

Még egy részt idézzünk „Kő“ úr cikkéből:

„Nem akarunk mi senkit sem bántani, mindenki jól tudja, hogy a mi erdőmérnökeink a világ legképzettebb szakemberei, de mert ép ily jól képzett erdészek, a vadászat ügyét és érdekeit nem képviselhetik, mert e kettő — ellentétes!

A magyar vadászat már nem sport, hanem egy igen fontos és nagy hasznot hajtó gazdasági tényező, aminek érdekszárait meglazítani nagy gazdasági krízist jelentene.“

A leghatározottabban tiltakozunk „Kő“ úrnak az ellen az állítása ellen, hogy az erdőgazdaság és a vadászat érdekei ellentétesek.

Ellentétről csak ott lehet szó, ahol az egyiknek az érdekeit a másikéval szemben túlzottan előtérbe tolják

Ahol pedig ilyen kérdés elbírálásáról van szó, ott az elbírálásra csak az lehet hivatott, aki mind a kettőhöz ért.

Már pedig azt egész nyugodtan állítjuk azok után, amiket írtak, hogy az erdőgazdasághoz mégis *csak* mi értünk s ezt az állításunkat majd ott fogjuk igazolni, ahol a már említett szerkesztői kommentárnak a közgazdasági vonatkozásaira is kitérünk.

Az a jegyzet, amit a Magyar Vadász Ujság szerkesztője „Zöldkabátos“ kollégánk cikkéhez fűz, megérdemli azt, hogy teljes szövegében közöljük le, már csak azért is, hogy erdőmérnök kollégáink a lapnak az erdőgazdaság ügyei iránt mutatott meleg érdeklődéséről és kiváló hozzáértéséről tájékoztatást kapjanak.

„Zöldkabátos“ közleményéből sajnálattal kell megállapítanunk, hogy „Kő“ cikkét félreértették. Dehogy is akar ő éket verni a vadászok és vadász-erdészek közé, akik tulajdonképpen annyira egyek, hogy szét sem választhatók. A vadász-erdészek különösen a magánuradalmak autódidakta kitűnő erdészei

éppúgy elibe helyezik a vadat az erdőnek, mint az erdő igazvadász birtokosa és az összes vadászok. Hiszen ha „Kő“ általában az erdészek ellen írt volna, cikke sohasem lát napvilágot. mert az erdőmérnökök között nemcsak hogy nagyon sok jóbarátom van, de néhány igazán kitűnő autódidakta szak tekintélyt is ismerek. „Kő“ a legbecsületesebb szándékkal, közérdekből, csak azért kongatta meg a vészharangot, hogy azt a jégzivataros felhőt elriassza, amely a vadászat virágzó berkeit, a vadászati ügyeknek a „minisztérium erdészeti osztályába“ való bekapcsolása révén fenyegeti! És ez a vadászati autódidaktákat nélkülöző főosztály 99%-ig csak erdőgazda, melynek felfogásán, vad iránti ellenséges érzületén az 1%-os vadász-hajlam nem tud változtatni. Az erdészeti főosztály tagjai tipikus városi hivatalnokok lettek, akik azért kéredeztek és ragaszkodnak Budapesthez, mert nem vadászok és a vadban csak az erdő kártevőjét, ellenségét látják. A vad kártételei felett csak a szenvedélyes vadász-erdészek és a magánuradal-mak erdészei tudnak átsiklani, ahol előbb jön a remek sporttá nemesedett, exportképes vadászgazdaság és csak utána következik az importra szoruló erdőgazdaság. Az igaz vadász-erdész szíve hozzá van nőve az erdőhöz, vadhoz és boldogtalan lenne, ha azt az azurkék boltozatú, fenséges zöld templomot, minden bánatot feledtető vadállományt fel kellene cserénie a nagyváros merőben idegen, dzesszbendes életével, füstös iroda zöld íróasztalával. Ezért nem lehet a minisztérium erdészeti osztályában soha nagyítóüveggel sem vadászati szakembert találni. Ezért rettegünk mi vadászok mind, annak a balkezes intézkedésnek még a lehetőségétől is, amely az Erdészeti Egyesület forszírozásának engedve, a vadászati ügyeket ennek az osztálynak a hatáskörébe utalhatná.

Amikor hazánk területén több volt az erdő, mint a mezőgazdasági terület,* az erdészeti osztály már vezette a vadászati ügyeket és megmutatta képességeit. Isten őrizzen bennünket még egy olyan korszaktól! Akkor megmérték és könnyűnek találtattak. Most a gazdasági osztályon a sor, akik között épp olyan nagy százalék a vadász. Mutassák meg, mit tudnak?

* Mikor volt ez? — Szerk.

Ha ők sem bírnak előremenni, jöjjön egy másik szakma, amely egészséges váltógazdaság végül is a legjobbaál fog megállapodni. Jelenleg a gazdák a sorosak, akiknek szintén van vadtenyésztési képesítésük (bár a bizonyítvány idevágó adatainak semmi jelentősége sincs) és valljuk meg őszintén, több jogot is formálhatnak a vadászati ügyekhez, miután kis hazánk területén jelenleg a mezőgazdaság és apróvadállomány dominál.

Ami pedig a „Zöldkabátosnak“ azt a meggyőződését illeti, hogy az államtitkár úr úgy a mult, mint a jelen valódi helyzetét teljes meztelenségében ismeri, sajnálattal vagyunk kénytelenek kijelenteni, hogy ebben a tekintetben mi nem nézünk olyan bizakodó szemmel a jövő öléé, imnt „Zöldkabátos“. Az az intézkedés ugyanis, hogy a vadászati ügyek lehető legtökéletesebb vezetését dr. Marton. Andor osztálytanácsos elhelyezésével megbontotta és megbénította, arra vall, hogy a valódi helyzet és titkos rúgókat éppúgy nem ismeri, mint a vidéken lakó vadász-erdészek. Szerk.“ A szerkesztő úrnak ehhez a megjegyzéséhez van néhány szavunk.

Elsősorban egyáltalán nem tudjuk megérteni, hogy akkor amikor a magyar vadászati irodalom „vadászvizsgát“ követel, miért lehet a vadászat intézésénél az erdőmérnöki karnak hátrányára az, hogy ő elméleti képesítést is szerzett ezen a téren és azt Európa második legrégebb, Magyarországnak pedig kifejezetten legrégebb és Európaszerte elismert műszaki főiskolájának bizonyítványával igazolni tudja.

A magánuradalmak erdőtisztikara nevében is a leghatározottabban tiltakozunk az ellen a beállítás ellen, mintha ők a vadat elibe helyeznék az erdőnek.

Engedje meg nekünk a szerkesztő ur azt a kijelentést, hogy az erdészeti főosztály tisztikarát mi jobban ismerjük, mint ő.

Ennek a tisztikarnak egyetlen tagját sem ismerjük olyanak, akit „a nagyváros merőben idegen, dzsesszbendes élete, füstös iroda zöld íróasztala“ hozott volna föl a fővárosba.

Sőt arról is megnyugtathatjuk a szerkesztő urat, hogy az állami tisztviselői javadalmazás és elfoglaltság mellett arra a „dzsesszbendes életre“ nem is telik.

Ellenben annak a főosztálynak igen sok tagja még ma is kiszakít a maga megkurtított javadalmazásából egy számottevő részt arra, hogy bérelt területen hódoljon a vadászatnak, mint sportnak.

És nem sajnálja a holdanként néhány filléres vadászbért attól a kisgazdatársadalomtól, amelyiknek a területén a vad felnő.

És „nem veri félre a harangokat“ azért, mert a lőtt nyúl ára 6 pengőről 1 P 50 fillérre esett vissza, mert a vadászatban a nemes szórakozást kereste és keresi és nem a más tulajdonán üzött jövedelmező mellékfoglalkozást.

De ismeri a törvényt is, amely szerint a vadászat a földtulajdonnak elválaszthatatlan tartozéka.

Éppen ezért, amint sikraszállott és sikraszáll azért, hogy turistaság címén a magyar vadászokat ne hozzák lehetetlen helyzetbe és a magyar nagyvad-vadászatot ne tegyék életveszedelmes mesterséggé, éppen úgy hangoztatja igenis azt is, hogy a vadkárok ügyét az igaz vadászok kezdeményezésére kell megfelelően rendezni, mert csak akkor nem lesz ez a kérdés ék a magyar nép és a vadászatot mégis legnagyobb mértékben üző középosztály között és csak ebben az esetben lehet kivenni ezt az izgató fegyvert a demagógok kezéből.

Az azonban igen természetes, hogy a nagy uradalmak erdőtisztikara sajnálattal látja a vadarak esését.

Hiszen ők tudják legjobban, milyen nehéz volt a fenntartás és védelem költségeit fedezni még a magas árak mellett is.

Csak természetes tehát, hogy mint kenyéradóik hűséges sáfárjai, sajnálattal látják a jövedelem elmaradását.

Hiszen a sokat hangoztatott kivitelnek túlnyomó része tőlük kerül ki.

Ami már most azt a kitétel illeti, hogy „ahol előbb jön a remek sporttá nemesedett exportképes vadászgazdaság és csak utána következik az importra szoruló erdőgazdaság“, leszünk bátrak egy kis statisztikával szolgálni a szerkesztő úrnak, mert hiszen kezünkben vannak a magyar statisztikai hivatal minden kétséget kizáró számadatai.

Élő- és lőttvadvadkivitelünk 1925-től 1930. évben a következőképp alakult:

1925-ben	2,064.840 pengő,
1926-ban	1,816.464 „
1927-ben	2,664.195 „
1928-ban	2,360.172 „
1929-ben	3,541.750 „
1930-ban	3,389.000 pengő.
Ezzel szemben a behozott nyers és megmunkált fa értéke:	
1925-ben	83,619.000 pengőt,
1926-ban	108,025.000 „
1927-ben	130,879.000 „
1928-ban	153,216.000 „
1929-ben	131,142.000 „
1930-ban	96,765.000 pengőt tett

ki, amihez még joggal hozzászámíthatjuk a faipar termékeit évi 2¹/₂-től 6 millió pengő, valamint a papír s papíryanag szükségletet évi 34—46 millió pengő értékben, mert hiszen minderre a behozatalra csak azért van szükségünk, mert elegendő erdőnk nincs és meglévő erdeink rosszkarban vannak.

Évi 130—200 millió pengős behozatali szükséglettel áll tehát szemben 1.8-tól 3¹/₂ millió pengős kivitel.

A behozatal tárgya egy sereg olyan cikk, amelyek nélkül szénbányáink, vasutaink, építkezésünk, bútoriparunk, kádár-
iparunk, kerékgyártóiparunk stb. üzeme megáll s ennek eredményeképen közgazdaságilag el kell pusztulnunk.

A másik oldalon szerepel egy olyan kiviteli cikk, amelyik egy általunk igen nagyra értékelt és szeretettel üzött sport-szenvedély kielégítésére szükséges.

Egy olyan kiviteli cikk, amelyiknek a jövője már meg van pecsételve, mert hiszen a magunk által szállított tenyész-
anyagból fogja a német erdőszet a maga szükségletét igen rövid időn belül kitenyészteni, még ott is, ahol eddig semmi sem volt.

Lehet-e, szabad-e egy nemzet gazdasági életének létfeltéte-
lét még csak szóba is hozni akkor, amikor a másik oldalról egy igen kedvelt, igen szép, igen férfias, de egyáltalán nem nélkülözhetetlen sportszenvedély kielégítéséről van szó.

Mi, erdőmérnökök, igenis, jól tudjuk és pedig gyakorlatból

tudjuk, hogy a vadtenyésztés és az erdőgazdaság érdekei nagyon jól összeférnek, mindaddig, ameddig mind a kettő megfelelő mértékben űzve, megfelelő kezekben van.

De az Isten őrizze meg ezt a szerencsétlen országot attól, hogy ennek a kérdésnek az elbírálásánál azok az urak jussanak irányító szerephez, akik olyan elveket hangoztatnak, mint a Vadász Ujság szerkesztője.

Engedje meg nekünk a szerkesztő úr azt a kijelentést, hogy mi jobban ismerjük a magyar erdőket, mint ő.

Mivel pedig feltesszük róla, hogy épp úgy szereti az erdőt is, meg a vadat is, mint mi, azt hisszük, hogy Ő itt egy kicsit „elírta magát“!

Hiszen Ő is láthatott a lakóhelyétől nem nagyon messze olyan területeket, ahol a túltenyésztett vadállomány miatt sikertelen minden kísérlet arra, hogy a levágott erdő helyén az az „azurkék boltozatú, fenséges zöld templom“ keletkezzék!

Mert van ám ilyen is, nemcsak ott!

S úgy gondoljuk, abban is egyetért velünk, hogy szebb, jobb és sportszerűbb lesz, ha megfelelő utánjárással két-három igazán jó bikát lehet löni ott, ahol ma 12—15 olyan bika esik, amelyik között a „kapitális“ testsúlya a 150 kilót, trófeája pedig a 6 kilót is alig éri el!

Ezért nem akarjuk mi az erdei vadászat ügyeinek intézését idegen kézen hagyni.

Azt pedig, hogy idegen berkekben nem akarunk erőszakoskodni, legjobban az új erdőtörvénytervezet igazolja, amelyben a tisztán vadászati célokra szánt csendereéseket még az állami felügyelet és a törvény hatálya alól is kikapcsolni kértük.

Mivel pedig a szerkesztő úr jónak látta egyesületünk beadványával is foglalkozni, pár szóval rátérünk erre is.

Igenis, azt kértük, hogy szervezze meg a földművelésügyi minisztérium a vadászati szolgálatot a vidéken is és bízza meg annak ellátásával a már amúgyis meglévő erdőfelügyelőségeket és erdőhivatalokat, ahol megfelelő szakembert játszva találhat.

Kértük ezt azért, mert tudomásunk szerint ez a szerencsétlen ország nincs abban a helyzetben, hogy külön jól díjazott vadászati felügyelői, főfelügyelői és országos felügyelői

kart állíthasson szolgálatba, bár meggyőződésünk az, hogy pályázó ezekre az állásokra elég akadna.

Ellenben reméljük azt, hogy a vadászati kihágásoknak sok helyütt lehetetlenül enyhe intézése rövidesen megszűnik, ha lesz valaki, aki azok meggátlása és megtorlása érdekében „hivatalból eljárni köteles“.

De kértük ezenkívül azt is, hogy a vadászati adminisztráció intézésében biztosítson „nobile officium“ gyanánt szerepet a nem hivatásos vadászoknak is, mert szükségét látjuk annak, hogy az összeköttetés a vadásztársadalom és a hivatalos intézőkörök között megfelelően meg legyen és mert meggyőződésünk, hogy erre a tisztre a nem erdészellenség igaz magyar vadászok közül igen sokan és igen szívesen vállalkoznak.

Sőt tovább megyünk.

Ennek a kérdésnek az elbírálásánál igenis helyt kívánunk biztosítani azoknak is, akik a vadászat gyakorlásának, hogy úgy mondjuk, szenvedő alanyai: azoknak, akiknek a területén mások vadásznak.

Kívánatosnak tartjuk ezt mi, akik szintén idegen, bérelt területen vadászunk, egyrészt azért, mert szent előttünk a tulajdonjog, amit a föld népe sok százezernyi véráldozattal pecsételt meg, másrészt pedig azért, mert csak így tartjuk kiküszöbölhetőnek azt az éket, amelyet a megfelelően el nem intézett függőkérdések a jórészt középosztálybeli vadásztársadalom és az érdekelt gazdák közé sokhelyütt vernek.

Tehát igenis, készséggel elismerjük azt másokról, amit a szerkesztő úr rólunk elismerni nem hajlandó, hogy az is érthet a vadászathoz, sőt még azt is, hogy a vadászat ügyeit az összes érdekelt jogos kívánalmainak figyelembevételével nélkül nem szabad intézni!

Azt azonban kijelentjük, hogy mi a vadászatban elsősorban nemes, szép és férfias sportot látunk; de nem olyan gazdasági ágat, amelyik a cikkíró szerint ma még csak az erdőt, de holnap már talán a mezőgazdaságot is megelőzi.

A magunk részéről is igen nagyra értékeljük a cikkírók által névvel is megnevezett két miniszteriális főtisztviselő munkását és nem kívánunk érdemeikből levonni.

Azt azonban kijelentjük, hogy a földművelésügyi minisz-

térium mai erdőmérnökszemélyzetében és a külső erdőmérnöki karban is tucatszámra ismerünk olyanokat, akikre ezeknek a kérdéseknek az intézését ugyanolyan teljes megnyugvással bízhatja rá a kormányzat.

Pedig mi jobban ismerjük ezt a személyzetet, mint a cikkíró urak és senki sem foghatja ránk azt, hogy a hatalom uszályhordozói vagyunk.

Feltesszük már most a kérdést. kiknek a kezében lenne jobb helyen a vadászat intézése?

A cikkíró urakéban-e. akiknek az a kívánságuk, hogy első legyen a vad és csak azután lehet beszélni erdőről?

Vagy a magyar erdőmérnöki karéban, amelyik — bár ma is rajongója a vadászatnak — azt vallja, hogy a vadászat és vadtenyésztés csak olyan mértékig űzhető jogosan, amelyik mellett a 2 millió kat. hold magyar erdő megfelelhet közgazdasági kötelezettségének is: kitermelni azt a fát, amiért évtizedenként súlyos milliárdokat fizetünk ellenségeinknek és munkát adni sokszor tízezer magyar munkáskéznek akkor, amikor a testvérágazat, a mezőgazdaság, munkát adni nem tud.

Ennek a kérdésnek az elbírálását nyugodtan tesszük le a részrehajlatlanul felelős földművelésügyi miniszter és véleményünk szerint teljesen tájékozott államtitkára kezébe.

És most még egyet!

Nekünk, akiket jónak látott a „Magyar Vadász Ujság“ január 10-iki számában „A vadászat lólábú ellenségei“ című cikkében szintén felsorolni, lólábunk, amit takargatnánk, nincs!

De igenis, becsületes, hazafias kötelességünknek ismerjük védeni annak a gazdasági ágának az érdekeit, amelyik gazdasági ág elhanyagoltsága ma a legsúlyosabb sebet vágja gazdasági életünkön: a magyar erdőgazdaságéi.

A magyar erdőmérnöki kar nem új hivatal, de a magáétól elválaszthatatlan munkakört keres, amit a köz minden megterhelése nélkül hajlandó és tud megoldani!

A lólábú jóbarátnak pedig, aki a vadtól már nem látja az erdőt s aki a cikkében a következő konklúzióra jut:

„Nagyon ideje volna már, hogy a ráérő vagy valamit kerülő utakon elérni akaró emberek egy más sportágot hozza-

nak divatba és azt kötve ostoruk hegyére, békét hagyjanak az agyoncsépellt vadászatnak: a jóformán egyetlen, exportképes gazdasági ágának, amely az elvesztett külföldi búza- és borpiacon sokmillió értékű élő és lőtt vadat szállít“, csak a rideg számokkal válaszolunk.

A mainál 150%-kal magasabb élő- és löttvadárak mellett a vadászat legnagyobb kivitele sem érte el a 4 (négy) milliót s azt a cikkíró is tudja, hogy 1931-re még sokkal kevesebb lesz.

Lehet-e komolyan venni az olyan írást, amelyik ezt szembeállítja a búzában és borbán kivitt, vagy fában és fatermékben behozott évi 130—200 milliós tételekkel, amiken egész gazdasági életünk megfordul?

5.

A vidéki egyesületek.

Még távol vagyunk attól, hogy az országos egyesület és a vidéki egyesületek együttműködésének végleges formájáról beszélhessünk.

S ime a munkalehetőség s a gazdasági viszonyok úgyszólván önként jelölik ki az utat, amelyen úgy az országos egyesületnek, mint a vidéki egyesületeknek haladniuk kell.

Az egyik vidéki egyesület meleg szeretettel karolja fel az eszmét, amelyért körömszakadtig küzd az országos egyesület s a fel-felcsillanó remény halvány fényét erősíti az a szép eredmény, amit az országos egyesület céljainak propagálása. a közös zászló alá új hívek toborzása terén elér.

A másik egyesület közgyűlésén a programmszerű pontok lemorzsolása után indul meg tulajdonképen az élénk vita azoknak a közléseknek a nyomán, amelyeket az országos egyesület kiküldöttje a központ működéséről tesz.

Semmi visszavonás, semmi eltérő vélemény, semmi disszonáns hang s egyetlen dolog, amit sajnálhatunk, hogy az érintkezésnek ez a módja nem sokkal régebbi keletű.

Ime, kialakul a helyzet.

Az országos egyesület mint önzetlen és részrehajlatlan harcosa az erdőgazdaság és az erdőmérnöki kar érdekeinek,

független testület, amely elismerő vagy lesujtó bírálatot egyaránt nyíltan gyakorol; mint élő lelkiismeret, amely nem hagyja az ellanyhult erőket tétlenségbe süllyedni, hanem új gondolatok felvetésével, új célok megjelölésével, új küzdelmek kezdeményezésével iparkodik az egyesületi életbe minél nagyobb elevenséget hozni.

Központi helyzete egyedül ezt teszi alkalmassá arra, hogy az ügyek állandó figyelésével ne csak az érdeklődést tartsa ébren, de — mihelyest szükséges — azonnal közbe is lépjen.

Másrésről a vidéki egyesületek bensőbb és könnyebb érintkezésben közvetlen környezetükkel, megkapva a központtól minden tájékoztatást, minden fölvilágosítást, át tudják vinni a szükséges gondolatokat a köztudatba, tudnak híveket szerezni a közös munkának, a közös céloknak azokon a helyeken is, ahova az országos egyesület közvetlen munkája el nem ér.

Tökéletes megvalósulása a jelszónak, amely a selmeci zászlón állott: „Együtt egyért, egy mindnyájáért.“

Ne keressük tehát egymásban a hibát, hiszen mindnyájan láthatjuk, hogy ez az egyedül helyes út, amely célhoz vezet.

Nem az erők szétforgácsolása, de minden erő egyesítése az egyetlen, a közös cél érdekében, amelynek sohasem volt akkora szüksége az egységes támogatásra, mint éppen ma.

S ha el tudjuk érni azt, hogy — néha még az egyéni vélemény bizonyos részének feláldozása árán is — mindnyájan egyesült erővel munkáljuk a többség által választott közös célt, az eredmény nem maradhat el.

A gyakorlati keresztülvitel módozataira nézve lehetnek közöttünk eltérések s e téren a küzdelmet feladni nem szabad.

Hiszen a jónak mindig a jobb volt a legnagyobb ellensége.

De ha le tudjuk győzni a magunk gyermekének, a saját gondolatunknak néha bizony kissé indokolatlan dédelgetését, ha tudunk arra az álláspontra helyezkedni, hogy nem szabad a néha tán tökéletlennek látszó megoldás tervezetét sem elvetni tisztán azért, mert más javasolta vagy, mert a mi véleményünkől eltér: akkor el fogunk jutni oda, hogy egy

táborba kerülnek a különfélekép gondolkozók és nem lesz akadály, amelyen át el ne érjünk a legszentebb közös célt; elárvult, elhagyott, sokat szenvedett erdőgazdaságunk fölvirágoztatását.

6.

Egy másik programbeszéd...

Idézünk abból a közleményből, amelyet a miniszterelnök úr debreceni programbeszédéről a Pesti Hirlap hozott.

„Az Alföld kopár síkságai, amelyek méskép nem értékesíthetők, de amelyek faültetésre predestinálva vannak, *államt segítséggel beültetendők.*“

„A vámtarifa revízióját meg kell csinálni. Favámokra szüksége van a magyar erdésznek. Ezek nélkül a magyar erdészetet fejleszteni nem lehet. A szomszédállamok konkurenciája oly erős, hogy eladatlanul hever a magyar erdőtulajdonosok fája legtöbb helyen.“

Örömmel és jóleső megnyugvással regisztráljuk itt a miniszterelnök úr kijelentéseit.

Örömmel azért, mert azt látjuk belőle, hogy a kormányelnök úr, aki különben egyesületünknek választmányi tagja is, teljes mértékben osztja a magyar erdőgazdaság jövőjére vonatkozólag táplált aggályainkat.

Jóleső megnyugvással pedig nemcsak azért, mert ugyanarra a kivezető útra alapítja a kormányzat ezirányú programját, amelyiket mi évek óta hangoztatunk és egyedül helyesnek tartunk, de azért is, mert megszoktuk azt — amint ez a vasúti tarifánál is történt —, hogy a miniszterelnök úrnak a nyilvánosság előtt tett ilyen kijelentéseit rövid időn belül követi a fogatosítás.

Úgy érezzük, hogy az a bizonyos virradat, amelyikre olyan régóta várunk, a miniszterelnök úr kijelentése után rövidesen élő valósággá válik.

Ezt pedig senki sem üdvözléne lelkesebb hozsannával, mint mi, akik hosszú évek szívós küzdelmének büszke eredményét láthatjuk benne.